

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1-3, 2 tr., Stockholm.

UTGIVARE:

Aks Nilson.
REDAKTIONSKOMMITTÉ:
Elin Wägnar.
Elinahk Thomsen.
Honorin Hermelin.

REDAKTIONSKRÄCKERARE:

Carin Hermelin.
Mottagningstid 10-12.
Telefon Norr 48 43.

EXPEDITION:

Telefon Norr 28 243.
Kontorstid kl. 10-12 L. m., 1-4 e. m.

PRENUMERATIONSPRIS:

För helår kr. 6,- halvår kr. 3,50,
kvartal kr. 2,-. Lösnummer 13 090.

ANNONSPRIS:

1 text ..... 20 öre
per millimeter.
Textsida eller särskild begärd plats 25 öre

Stockholm 1928
Wahlstedts Tryckeri Aktiebolag
Storgatan 22

Mathilda Staël von Holstein

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Malmorgsgatan 3, Stockholm.
Telefon 288, 289.

Familjerätt. Hyresrenden. Testamenten. Bouppteckningar. Förfrågningar från landsorten besvaras omgående.

EVA ANDÉN Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén. Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Herkulesgatan 14. Tel. 7575-7576.
I. d. La Vattugatan.
STOCKHOLM.

SPECIALITET: Familje och arvskär, Bouppteckningar och testamenten, Förvaltningsuppdrag.
Även skriftliga förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Kungsgatan 6, 6 tr. Hiss Stockholm.
Tel. 14799. N. 10150.

Advokat J. B. Jarl

Norr 3690 Juridisk Byrå Norr 3690
Slussplan 9

Familjerättsläsning, Bouppteckningar, Arvstviser, Rättgångar m. m.

Tandläkare

Infördes genom
Stockholms Tandläkarförening
Tandläkare
Birgit Stenström
Götgatan 85, morgn. 10-11, 15-6 och
efter övernatt. 90-855

Tandläkare

ELSA ARRHENIUS
Kungälvsgatan 9, Invid Blågen Julgatan.
Tel. Norr 20500. T. Norr. Öst. Norr 19515.

Tandläkare

Set Hedlund
Stureplan 13 (D. Ns hus)
Tel. 12047 Mottagningstid 4-5 e. m.

Kostnadsfri rådgivning

Högfrekvenskliniken

Tystra gatan 12. Tel. 74089
Stockholm

Gikt, Nerv- & Reumatiska sjukdomar
Spec. Aderförhårdning, Sömnlidhet

Kliniken öppen 10-12
Söndagar 10-11
Övriga dagar 9. Övernattsmottagning.
Kom även för kvartsgående patienter

ALMA AXELSSONS

Förlossningshem

Linnégatan 19, morgn. kl. 8-10, även för
löngrädd. Trängs ö. egen vård. Tel. 78204

Massage, Bad, Kvartslampor.

David Bagaregården 12, III. Hiss. 113 33.
Margit Nilsson. Lisa Odqvist.

Gymnastikdäckerlar

Massage sjukgymnastik.

Bad, Kvarts-
ljusbehandling, Marta Nilsson,
Söndalngatan 2, III. Hiss, tel. Öst. 9723

Varje förstädig husmoder lämnar
sin tvätt till

Norrmarks Tvättanstalt

Riddareg. 14, tel. 76 426
Vi mottager all slags tvätt till
plattans lägsta priser. Hämstas
dagligen.

Specialitet: Stärktydtt

Berliner Bock Dricka

Damernas Favoritdryck.

Måltidsdricka

RÅSUNDA BRYGGERI A. B.

Tel. Hagalund 10. Postadr. Råsunda.

DUCHATELLER från kr. 35.

Chaisonger 25 - Däckhöjare 60 - m. m.

Danielsson, Metreg. 6. Tel. So. 766.

Engelbrekts

Sjuksköterskebyrå

ansk. ex. sjuksköterskor och enkla-
re, även barnsköterskor.

Valhallaväg. 18^a, 86181, N. 24113

Olga Elmdahl

Modemagasin

Kungsgatan 53. Tel. 10851

STOCKHOLM.

Gymnastikdräkter,

av triå till alla åldrar, av tyg på beställning.
Stort lager av N. F. K. Västsvet
för barn och vuxna.

Promenadskölen bredare o. smalar med
utan klack, finnes och kan beställas i

Anna Ahlströms Manufaktur
och Kortvaruffår,

Götgatan 95. Tel. Sö. 31184.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Så ledigt skall tema ligga i skon.

Kommunal
skatteförslaget

Regeringen har återigen framlagt kommunalskatteförslaget. Årets proposition överensstämmer i det väsentligaste med fjolårets proposition och utskottsbetänkande. Den skiljer sig inte heller avsevärt från nu gällande kommunalskatt. Det märkligaste med detta förslag är det sätt, på vilket det framkommit. Att regeringen, sedan frågan i fjol fallit, trots alla försök att föra den igenom, inte skulle ta upp den igen utan på förhand ha försäkrat sig om frångång vid att vänta. Men i sanning förvånande är det, när man nu erfar, att de underhandlingar, som förts med högberättarna angående repartitionstalen gått ut på 0,05 för jordbruksfastighet, och det oaktat kommer sedan propositionen med 0,06. Regeringen förnekar icke, att så är förhållandet. Man vet därigenom, att regeringen som förklarar att saktliga skäl tala för 0,06 är beredd att gå med på 0,055. Det underligaste av allt är att något sådant kan förekomma, och att det kan passera, när det blivit uppenbart. Svenska folket reagerar inte längre. Att jämnkingar måste ske, är givet, men att på förhand göra upp om ett och sedan föreslå ett annat, inger inte förtroende. Och om socialdemokraterna nu skulle spela regeringen det sprättet att gå med på förslaget, hur skall det då gå med löftet till de hemliga bundsförvanterna? Kommunalskatteförslaget går igenom. Men någon frångång blir det icke.

Bekattningen är en fråga av så stor vikt och så ingripande socialt och kostnader, att man inte har rätt att avfärda den med, åt man inte förstår den, eller att den inte intresserar. Vi anför därför till allmänt begrundande förslaget § 2:

»Allmän kommunalskatt är dels fastighetskatt, dels kommunal inkomstskatt.

Såsom underlag för fastighetskatt påföres skattskyldigt för jordbruksfastighet: sex skatteören för varje ettundrad kronor av fastighetens jordbruksvärde, fem skatteören för varje ettundrad kronor av fastighetens tomt- och industrivärde samt fyra skatteören för varje ettundrad kronor av fastighetens skogsvärde, för annan fastighet: fem skatteören för varje ettundrad kronor av fastighetens taxeringsvärde.

Såsom underlag för kommunal inkomstskatt påföres skattskyldigt ett skatteöre för varje krona beskattningsbar inkomst. Ettundrad skatteören bildar en skattekrona.»

Det nya är, att man här, liksom i fjolårets förslag, skiljer på jordbruksvärde och skogsvärde. Man tar lägre fastighetskatt för skogsvärde, skatten på växande skog blir lägre, men tar igen detta på avverkningen genom en särskild skogsskatt eller skogsaccis, ett förfarande, som

kan anses innebära en viss rättvisa. När likväl kommunalskatteförslagens lösning dröjt så länge, hade det varit lyckligt, om den dröjt ännu ett år. De beräkningar förslaget villar på, grundas sig på nuvarande taxeringsvärden. Enligt den pågående fastighetstaxeringen, efter vilken skatten skall uttagas, höjas taxeringsvärdena kanske i genomsnitt ca 10 proc., på en del håll mera. Sex skatteören för ettundrad kronor nästa år, blir således betydligt mera än sex skatteören för ett hundrad kronor efter de gamla taxeringsvärdena. Det är beklagligt att man ej av hänsyn härtill uppskjutit frågan.

För övrigt hade man hoppats att efter alla dessa års olika förslag, skulle man kommit fram till en lösning efter nyare linjer. Striden har huvudsakligen stått mellan fastighetshavare och löntagare. Bägge parterna ha varit så ivriga att försvara sina rättigheter, att man inte givit sig tid att undersöka principerna. Det är icke endast kommunalskattefattningen, utan beskattningsvärdet är allmänhet; som behöver revideras, och det bör helst ske i ett sammanhang. Denna obegränsade möjlighet att utan hänsyn till landets och folkets välfärd ta ut skatter, är en stor fara för välfärd. Vi kunna försöka oss mot allt, som kan hända oss i livet, vi kunna beakta alla tänkbara välfärdsinriktningar, men hur ställer det sig i verkligheten, när det länder till ekonomisk ruin? Grunden för beskattningen måste vara skatt efter förmoda — men inte bara mellan skattedragarna inbördes — utan också efter hela landets samfälliga förmåga. Längre kan man ej med fördel gå. Inom denna gräns får beskattningen sedan avvåga fördelar och kostnader. Det kan därför ifrågasättas, om det är riktigt att utgå från en s. k. garantiskatt, d. v. s. att utgå från den ångsliga tanken att i varje fall försäkra sig om vissa föremål för beskattning. Man kommer till precis samma resultat, om man utgår ifrån, vilka tillgångar s. k. samhället äger. Och då är jorden, jordvärdet det första man kommer till. Men skillnaden blir den, att man då inte kan stanna vid det för tillfället uppskrivade och uppspekulerade jordvärdet, och man slipper inte undan med mindre än att undersöka på vad sätt jordvärdet skall kunna återföras i sitt rätta läge. När det är gjort, kan man börja räkna på hur många skatteören, som ska uttagas per ettundrad kronor.

Detaljerna i det föreliggande förslaget synas därför mindre väsentliga. Det enda man får hoppas är, att det ej skall lägga hinder i vägen för frågans verkliga lösning efter principella grunder.

Den positiva vägen

Beväran om utredning om under vilka förutsättningar avbrutnad av huvudskap må vara straffritt biföljs ej heller i år av riksdagen, varken av första eller andra kammaren. Alltså såres resultat än förra året, när andra kammaren biföll. Men det är kanske en slutsats som ej är fullt riktig. Kanslerns uttalande terrar som förde statens och moralens talar inner inne ej så säkra på sin saks rättfärdighet och ändamålsenlighet. Men för det första skulle principen hävdas och för det andra fick man ej gå med på en utredning bevärd av kommunisterna. Professor Holmgren och fröken Hesselgren väjade förvägs till första kammarens förfuht och medkänsla med sociala nödligen. Fröken Hesselgren framhöll bl. a.:

»Vi kunna inte hindra, att fosterfördrivning företagas. Ingen har här vägat säga, att vi om vi bibehålla lägen sådan som den nu är, skulle kunna sätta en damm för denna företeelse. Det är därför att de förhållanden, som nu råda, förvrra tillrägsgreppen, som jag för min del vill att vi skola försöka få en förutskattning undersökning, utförd av förstädiga, ansvarsvärdiga människor. Om man kan bringa det därhän, att människor känna skillnad mellan vad som på detta område är ansvarslöst och vad som enligt den allmänna rättsuppfattningen måste sägas ha fog för sig, gör man det ju mera möjligt för människor att få hjälp. Sett det nu är, är ju allting oglagligt. En kvinna, som befinnes i en nödläge, vet inte, var gränsen går för en möjlighet till hjälp med lagliga medel.

Hon söker hjälp, var hon kan få den och hon förstår kanske inte blott barnet, utan även sig själv genom att ta råd och hjälp från okunniga eller samvetslösa personer.

Om en kvinna tordes gå till en samvetsgrann läkare med en sådan begäran, skulle hon alldeles säkert många gånger se till att bli hjälpt och hjälp att på annat sätt få sin svårigheter upplarade. Hon skulle få sin ansvarsskäl väckt och kanske bringas att inse det oriktiga i en sådan åtgärd, och vill samhället också samtidigt med en sådan utredning, som här föreslås, försöka att på allvar tråda in för att stärka den aktning för liv, som här har talats om, så att barnens läkare står möjlig i de mer och mer barnverklighet så tror jag, mina herrar, att vad som av utskottet föreslås icke skulle innebära en ökning av antalet fall av fosterfördrivning, utan tvärtom en minskning.

Skall man lära människorna hysa aktning för liv, såsom det här har sagts att man bör göra och som måste man också se till att lagen blir till en hjälp och ej motsatsen.»

Men allt förvägs. Åböraren av debatten i första kammaren köm ovillkorligen att tänka på vad Freud en gång yttrat, att man aldrig kan objektivet bedöma en situation, som man saknar de organiska möjligheterna att befinna sig uti. Hur verklighetsfrämjande blevo ej här Bozell, Åkerman, Trygger, Bergqvist och allt vad de heter. Huru hjärtan från livets edel och sveda. Hur öberöda av sociala nödligen. Bära principen upprätthålls så ejorde det detsamma på som hände i verkligheten. Vem erinrar sig ej Leyertins ord om mannen och kvinnan:

På det långa fagra talet kändes mannen: Har han valet väljer stads han ordet, skallet. Fjädern från i hatten bär honom mer än fågeln är. Men om kvinnan. Man som evigt dikten, veten: hon är kroppen, verkligheten sanningen och bitterheten. Må begäran om utredning komma igen, Inte blott från kommunisterna utan också från annat håll. Må den kräva utredning om hjälp att bära moderskapets bördas, som i mångt och mycket blir liktydigt med utredning om åtgärder till bekämpande av den folksjukdom vi benämna fosterfördrivning. När samhället vill bekämpa prostitution, verkaniska sjukdomar och dylikt, har man insett straffhotets bristande effektivitet och slagit in på positiva vägar. Även i denna fråga måste vi ena oss om denna frivilliga åtgärder.

Behöver Ni

KALLELSER, PROGRAM,
REKLAMKORT M. M.
utifrån snabbt och billigt

Vänd Er till

Tidevarvets Multigraph

Tel. Norr 282 43

Regeringsgatan 31^m - Tel. N. 8043
Åfärred 12-17. Torsdagar 18-19

Hälsoråd till blivande mödrar

pris. 10 Öre

från TIDEVARVET'S RÅDFRÅGNINGSBYRÅ

Tel. Norr 80 43 - Regeringsgatan 31

pr. 10 Öre

från TIDEVARVET'S RÅDFRÅGNINGSBYRÅ

Tel. Norr 80 43 - Regeringsgatan 31

[Samhällsskyggen]

Regeringsgatan 31^m - Tel. N. 8043

Åfärred 12-17. Torsdagar 18-19

FÖRLÖSNINGSPAKET innehållande

ett till en normal förlösning allra nödvändigaste. 9 kr.

Svart på vitt

SOVJETS ANDRA FÖRSLAG.

Det tyska förslaget om fullständig avrustning har efter åttaliga stora tal förkastats av den förberedande avrustningskommissionen. Ett gynnammare öde fick det nya förslaget, som de tyska representanterna omedelbart voro färdiga att framlägga. Förslaget som innehåller en plan till omedelbar genomförande av en partiell avrustning skall utvärldas till de olika regeringarna och sedan deras uttryckta inbaktas utspagas till behandlingskommissionens nästa session.

Staterna skola enligt förslaget indelas i fyra grupper beroende på storleken av resp. armystyrkor. I fråga om såväl sjö- som luftstridskraftar indelas staterna i tre grupper. De olika grupperna föreslås skola minka sina rustningar med resp. 25, 17 1/2 och 25 procent. Kemiska och bakteriologiska krigsmiddel skola förbjudas, angräpsmedel såsom ligandskjutande kanoner avskaffas och giflagaprotokoll av 1925 utredas om alla stater.

Det är glädjande nog att de tyska delegaterna inte läto sig nedslås av de kraftiga angreppen på deras första förslag, utan visade sig beredda att försätta med ett annat förslag som underlag för förhandlingar. Livinoff förklarade i sitt försvaret genom Lord Crubland att sovjetiska delegaterna är så angeligen om en allmän avrustning att den är villig deltaga i ytterligare debatter om sin förmåga så länge det finns ringaste utsikt till framgång. Livinoff påpekade i sitt tal bl. a. den möjlighet till omläggning av krigsindustrien till produktivt arbete, som Tyskland är ett exempel på.

Det första förslaget syfte att i ett förtroende kriget bemötas av Lord Crubland. Det finns och slaget mellan folkligt och inbördes. Den utvärldas slaget är inbördesiskt. Men under irrat har Sovjets politik gått att på åstadkomma inbördesiskt i alla länder, där det kunnat skaffa sig inflyande. Vi fondra därför Sovjets försök om att det helt ännar lägga om sin taktik i detta avseende. Vad angår flöttröstningarna minskning sköter England den saken själv på annat håll. Liktåden är påtagligt ödet för andrum, som det var och andrum. Kemiska förslaget medger, att änn en tid betänka hur långt man har lust att avrusta.

ETT LIVSVIKTIGT VAL.

Riksdagens medlem Elov Lindberg har fått andra kamrars tillstånd att till försvarensminister rikta följande interpellation:

- 1) Kan det förväntas att en utredning skyndsamt ingäives för omprövning av de nuvarande militära försvarsstaterna inbördesligt i beaktning av flygmaktsökningen och de kemiska försvarsmidlens utveckling?
- 2) Om en dylik utredning kommer till stånd genom Eder försörj, är Ni beredd att vid utredningarna av riktligen för densamma låta frågan om den totala avväpningen i vårt land utgör alternativt alternativt prövas jämsides med det militära försvarsstatens problem?

I motiveringen framhåller herr Lindberg bl. a. de synpunkter å vilka major Bratt gjort uttåg i sina artiklar och vilka kort kunna formuleras så: Ett land kan framgångsrikt anfallas, men ett anfallat land kan icke med framgång försvaras.

Det enda genom rustningsförsöken uppnår är att öka krigsriskan. Ty det moderna militärväsendet kan icke grundas på försvarsprincipen utan måste vara utrustat för anfall. Och tiller sig ett land med öppet förhållande — som man vill åstadkomma också hos oss — måste det vara berett på att bli anfallet av den, som hellre förekommer in förekommer.

I vårt land har man hittills vägrat att diskutera avväpning. Och förvisso är valet för avväpningen icke lätt att träffa. Men det skulle ändå Sverige till bedet om dess statsmakter hade med sig att för första gången pröva frågan från den utgångspunkten: Varill kan försvarsväsendet bestå?

Det gäller ett livsviktigt val. Har ingen med att välja först kommer man aldrig ur björdsken utan alla gå mot katastrofen.

EN NV UPPGIFT.

Samtidigt som regeringen får till bevarande motaga en interpellation, där avrustningsreth ut ställes som en möjlighet jämföring med sådana rustningar som översvyns för svenska Riksdagen ett programutlåtande, som visar hur fullständigt den antagte övertygelsen om krigets ofrånkomlighet och hur långt den är beredd att fullfölja denna väg.

Programutlåtandet gäller Riksdagens medverkan vid civilbefolkningens skydd mot de kemiska kriget. Det framhålls att Riksdagen uppgift bör vara att komplettera sådana åtgärder, ställiga eller lokala, som stat och kommun inte torde kunna utföra själva. Av sistnämnda betydelse är utspottandet av ett gasförsvarsinstitut, helst i samråd med ingenjörsvetenskapakademien, så att skyddsåtgärder för civilbefolkningen miste få en fast vetenskaplig grund. Man hoppas i detta syfte kunna bidra från Rockefellerstiftelsen samt möjligen också från den stora Andersonska fonden för medicinsk forskning vid Karolinska institutet.

De vid krigsfullständigt uppstått. Riksdagen angär utspottning skola ha till uppgift att undanröja orsaken till skyddrum, berörda den utanför den av gassingrepp hotade platser och överhuvudtaget bläst med hjälp och värld.

Måne kika Riksdagen tagit sig en övernattig uppgift före?

ARBETSÖSHET.

Regeringen har i propositionen nr 164 begär, 3 miljoner kronor till bekämpande av arbetslösheten under budgetåret 1928-1929. Därtill kommer 4 1/4 miljon som inbetsparat på förut beviljade anslag, alltså tillsammans 7 1/4 miljon.

Med anledning av detta förslag framhåns i förra veckan en socialdemokratisk motion i båda kamrarna med begäran om ett arbetslöshetsnämnd på 8 miljoner kronor. Motionärerna ha läst verkställt en utredning, som visar hur i högsta grad otillräcklig den hittillsvarande arbetslöshetsbekämpningen är.

Genom arbetslöshetsnämnden den 5 maj 1927 fastställdes de arbetslösa antal till 60,000. Av dessa voro endast 22,000 den 30 april anmälda hos Arbetslöshetskommissionen. Med fastställande av dessa propositioner skulle antalet arbetslösa i december 1927 utgå omkring 65,000. Av dessa hjälptes sammanlagt 9260 eller 15,4 proc. medan mer än 55,000 man i ång 90 och 111 1/2 procent hjälpta omfattande endast 47,4 eller 6,4 procent. Medan övriga hjälpta enbart kommunala bidrag. Dessa siffror äro alltså helt anallt arbetslösa. Av dem som anmäla sig till Arbetslöshetskommissionen finng 38,6 proc. hjälp, därav 17,4 procent genom statbidrag och 21,2 procent genom enbart kommunala bidrag.

Verkligheten är sålunda långt avlägsen från de önskemål som vid 1927 års riksdag framfördes av motionärerna, och där det bl. a. framhålls att statens hjälpverksamhet borde omfattas alla oförvärliga, oförvärlat arbetslösa, samt att de arbetslösa skola kunna bereda sig uppehåll på den fastställda nödbidragspoliserna.

En intervju med mig själv

»Nej se, det kan man kalla ett oövertygande. Inte på är också jag ha vi träffat samman på i tu man hand. Du tycks ha en ovanlig förmåga att undvika mig. Det är tidningar, böcker, vännar, sladder, skandaler och en hel del annat, som du sticker dig under bakom.» — »Du är självförsörjande och måste arbeta.» — »Ja, jag är.» — »Jävligt, det är ju också därför jag lämnat dig ifrå så länge. Men det är åttaligt, som vi behöva klara upp tillsammans. Minns du, för en tjuo år sedan, vilka förtroliga stunder vi hade tillsammans och hur uppräckade och stärkta i anden vi blevo efter ett sådant samtal. Nu får jag visst ta till ensam, och jag bör bara några enkla avväringar ned från din sida. Men jag skall vara dig ärlig på tal. Nu leker du skola. Jag fröker och frågar, och du är lydig elev och svarar, och varsågod och var uppriktig! Jag ser tvisarigenom dig, som om du vore av glas, om du tänker svänga dig.»

»Nej, så mig nu, tycker du, att du har valuta för alla de många år, du do ofruffe dina bästa krafter i kvinnosträtens tjänst? Här världen blivit mycket bättre och skönare sedan kvinnorna fått den? Ha kvinnorna kommit längre? Och du själv sedan? I mina ögon verkar du som en gammal tröttdok arkarkamp.» — »Vad menar du med valuta, när du vill att arbetet för en idé? Vi vunno målet, rösträtten, och den visste vi på förhand endast var meddel för det ännu större mål, kvinnans utveckling till fri, ansvarig människa för stat och samhälle värdefullt till nytta.» — »Jag skall förakta dig djupt, om du nu kommer och frågar, om vi lyckats förverkliga även den idén.» — »Det vill jag inte riskera, men tycker du, att vi kvinnor hunnit långt på vägen till det nyt målet? — »Uppriktigt sagt, nej. Visst ha vi många präktiga, begåvade, samhällsmoderliga kvinnor, som göra oändligt nytta. Vi ha också ett sådant litet, men gott, gora stat och samhälle nytta om de bara beredes tillfälle. Jag skulle utan tvekan kunna utnämna en hel kvinnoministär, ifall konungen skulle vilja överlåta sin utnämningssätt på dem. Men de är på det hela taget ett fåtal, och det är så få som vandra i deras fotspår.»

»Nå, som landet ligger, tycker du kanske, att en kvinna kunde ha väntat litet på en löst utnämning till kommitté längre i utveckling? — »Nu talar du som oppositionen mot kvinnorörelsen för 20 år sedan. Det är ju utövningen av medborgarstämman, som skall utveckla oss. Inte är det kvinnornas fel, att utövandet av rösträtten blivit ett tanklöst marscherande passivt, där jag årligt beundrar mig åtta få som representant för öka och ställe för den föga årtidra herr Pettervikens visserligen den ständaktiga tensoldaten, när det gäller partiprogrammet, men förörrigt — — — Och herr P. lär inte vara den som själv-mänd ändrar valsett från ett lotteriserial till ett kvalite-serial, och det är han och de andra pettervikistarna som lagstiftar.»

»Men varför inte göra ett försök att för en löst utnämning till kommitté, så att de bli bestämmande för och åverka vallistornas utseende; så att kvaliteten blir utsökt.» — »Ja, du frågvisa jag, varför gå kvinnorna inte massvis in i partierna och varför låta de, om de finnas där med sina namn, männen ensamma orera? Männen och även många kvinnor ta det som bevis på bristande politiskt intresse, och det är det också i många fall, men dessa åttaliga fåsa männer gör snart in. Men jag tror, att det hos en stor del kvinnor böter djupare. Kvinnorna äro för mycket individualister, de äro för brokiga och passa därför inte i våra dagars randiga och rutiga politik. Jag kan just inte förtänka dem det.» — »Men skulle inte de brokiga kvinnorna kunna hålla ihop med varandra och uttärta stora ting i stat och kommun?»

»Kanske i en framtid, men tycker du inte, att vi förrit oss ihop på allmänningar? Låt mig nu komma med en mera personlig fråga: »Vad gör du för att utveckla dig själv till en fri, ansvarig människa, ett värdefullt tillbehör i stat och samhälle?» — »Den frågan är högst överflödig. Tror du att jag vänder ut och in på min själ ens för mig själv? — Tack, min vän, du behöver inte svara. Tror du inte jag förstår, In splendid isolation — till följt av brokigheten — fyller du din själ med arbetsjätt under arbetstimmarna och med lättare och mer skrymmande gods under ledningen av de övriga? — Men du antingen så långt som till huskunskarta eller drömmarna om en så sig långt från i tiden till den lyckliga utvecklingsperioden, som några få energiska kvinnors strävan lyckats skapa.» — »Ar bevt! Vi mötas vid nästa våkal.»

Lyckliga skolbarn

Arbetet är i full gång på Summerhill skolan flyttades i september till Suffolk på östra kusten av England. Fyllas av spänning och förväntan kommo barnen till de nya stället. De första fjorton dagarna hade ingen idel eller tanke för lektioner och skolarbete. Huset, trädgården och de närmaste omgivningarna måste först undersökas. När de tillfredsställda synupptäckelser, började de skriva efter händelser.

Skolans elever är från 9 till 15. Barnen äro uppdelade i grupper efter kundtaper och ålder. Grupperna äro fyra. Alfa, Beta, Gamma, och Delta-gruppen. Alfa består av de äldsta och mest försökarna. Delta är 6—7-åringarna. Den som arbetar framgångsrikt, kommer upp i närmast högsta grupp, när resp. lärare finner tiden lämplig.

Låt oss beskriva en dag på Summerhill skolan. Först kommer tillgångarna var och en sin ankumst till efter frätvoro från skolan. Var grupp har två lektioner per dag 9—11, 11—1. Det är kort lektionstid, men det arbetas hårt, när det arbetas. Alfa-klassen i e. börjar med engelska. Uppsattskrivning och literaturläsning. Mr Neill ger dem ett ord, ett innehållsrikt ord, som anger fantasin och barnen skriva ned de tankar och idéer detta ord ger dem. Eller de förtäta anisom för olika artiklar och övningar. Detta är vid uppsattskrivning borde vara. De uppsattser dessa barn skriva, äro individuella och originella. Författaren vet att han får låta fantasin spela fritt. Ingeniöt riktas eller kritiserats som »oimplygt i en uppsatt.»

Läsning av Hamlet. Rollerna fördelas och Hamne uppföres under ledning av läraren, som förklarar när så behövs, men inte rättar betoning eller gester. Den andra hälften av morgonen gäller Alfaklassen i matematik. Där är en liten grupp, som kommer troget till alla matematiklektioner. Men det finns också de som aldrig ståa sinof i matematikrummet. En del lära endast aritmetik, andra endast geometri.

Fysik och kemi. Då arbetas hela förmiddagen i laboratoriet. Vår en gör vad den vill. Läraren hjälper på begäran. Några engelska klassrum med kunskapskarta förkomma inte på Summerhill. En stort rum »skolrummet», med några bord och stolar, och ett piano. Skolrummet är lekrum på eftermiddagen, och där hållas Skolepubliken (man använder det tyska ordet Schulgemeinde). Därinne finns ingenting av värde, som kan förstöras. Ett litet rum, som går under benämningen matematikrummet. Det är samtidigt de äldsta läsa- och skrivrum på eftermiddagen. Den som brakar och är för högljudd, när någon av »de låsta» vill ha en lugn stund, kastas helt enkelt ut. Och de små ha ett lek- och skolrum, där de kunna besöka efter behag. Så arbetas på förmiddagen i alla hörn. Vid ett bord sittar en grupp med klippning och modellering, vid ett annat läses böcker. I ett hörn läsa »de Bess» grammatik. Plojstigt uppstår ett slagmål mellan pojkarne. Det kanske skola med att Peter lämnar rummet i vredmodet. Ute på gräsläppen, om vårdet tillåter, läsa historia och geografi.

Detta är den 15-ånde en ungdomspolis på Summerhill. Men de som inte ta del i skolarbetet, just för en dag eller två en månad, äro inte systolösa. Här finns utav för höns, gås och kaniner. Flers av barnen ha sina egna husdjur. De bygga dammar och inbågader för dem, manna och se efter dem. Där är alltid några i snickarverkstaden, och var man hjälper, ser man någon vara en lugn stund, en berättigad. De läsa ålting, de välja vad de vilja i biblioteket.

Eftermiddagen är fri. Inga lekar. Två gånger i veckan spelas hockey och när tiden är fri, ansvarig människa, ett värdefullt tillbehör i stat och samhälle? — »Den frågan är högst överflödig. Tror du att jag vänder ut och in på min själ ens för mig själv? — Tack, min vän, du behöver inte svara. Tror du inte jag förstår, In splendid isolation — till följt av brokigheten — fyller du din själ med arbetsjätt under arbetstimmarna och med lättare och mer skrymmande gods under ledningen av de övriga? — Men du antingen så långt som till huskunskarta eller drömmarna om en så sig långt från i tiden till den lyckliga utvecklingsperioden, som några få energiska kvinnors strävan lyckats skapa.» — »Ar bevt! Vi mötas vid nästa våkal.»

och tillfälle gives andra typiska engelska »games».

Var lördagskväll går hela skolan på biografen. Utom den som brutit mot närings- och Schulgemeinde-lagarna och därigenom fått stanna hemma på lördagskvällen.

Efter middagen på söndagen hålles Schulgemeindel. Söndagskvällen är en slags högtidstid. Alla samlas framför barnen i hallen. Mr Neill »berättar en historia». Det är om Summerhills invånare som på underbara öden och äventyr i alla världens länder. Var och en uppmärksam i berättelsen, sågande och givande det för dem typiska. Med psykologiskt finhet träffar Mr Neill alltid den ömtåliga punkten. Den bluye och försäigde blir kvällens hjälte, räddare de övriga från att upptäckas av ett, villt djur eller dylikt.

Den dumstrigaste och övermodigaste spelar en mindre farmvärdare roll. Berättelsen räcker från början till slut av terminen och är allas förlojning.

En kväll i veckan spelas teater. Mr Neill i spetsen uppföres elevernas svimproverade teaterfjärr. Rampber och nervositet är något okänt. Ingen tvings till att uppträda, som inte själv vill. Det hålles debatter en kväll i veckan. Rikliga debatter med en elevernas som ordförande, och den som vill tala måste begära ordet. Ämnet för diskussionen varierar: borde fångelsträff avskaffas? Är kyrkan av ondo eller godo? Är kvinnans underliga mannos? Är naturliga bemedel på föredraga framför läkarens medicin? Vad har vetenskapen gjort för människligheten? Debattarna bli alltid snerigenligt livliga och ålata med öppen voreling. Vid tillfällen som en delutt står det en hur frimodiga och oförskrämda barn bli när de uppträfas utan tvång och utan att veta av fruktan. Jag kan ej låta bli att rya vid jämförelsen mellan en debatt på Summerhill och en debatt i en »vanlig» skolas klassrum. De äro åro rätta och generade för att torgföra sina åsikter. Och om de tala, går det osäkert och klumpigt därför att de inte fått öva sig att utträffa offentligt och hålla ett öfberoret till tal. Och desutom, de ha inte tid till ålta över aktuelna frågor och så bilida sig en egen läst. De äro alltså för uppgagna av några århundradens historia.

En levs ett lyckligt liv här. Aldrig skolas lekt eller uppträdda av det slag, som förekommer i en »vanlig» skola. Men det är »o» händelserikt liv på Summerhill. Man inser här hur mycket det är i barnuppfötaren viktigare än lektioner och undervisning.

En ny elev kommer, vars enda allt uppsökande intresse är att styala med explosiva ämnen. Kemiläraren vandrast ständigt omkring i närheten av laboratoriet för att vara »med tillräde» när så nödvändigt. Redan börjar samla didaktiska ämnen i sovrummet, när de Schulgemeindel saken om hand. Ordföranden förklarar varken de Schulgemeindel sammankallats och förenklar en ny tag. Alla didaktiska ämnen måste lämnas i kemilärarens vård. Voreling, och föremålet för de Schulgemeindel röstar själv för lagens antagande.

I ett fall som detta uppträcker Dick och hans förhåvande alla tankar och intresser framför den egentliga undervisningen.

Eller en liten tjuv kommer. Pengar och värdepåskor försvinna. Det allmänna intrycket är en konstnär på det som fattet. Mr Neills privatkonstnär äro här av större betydelse än historia och matematik. Det analytiska arbetet är lärt och tillämpningsfärdig. Men i så gott som alla Mr Neills fall kröes det med framgång. Små tjuvar och lögnare, i grunden ej dåliga värnader, endast så djupt olyckliga, bli friska, öppna och frimodiga barn, utan några själsliga tvång.»

Här är en pojke på Summerhill bland andra som är en god produkt av Mr Neills arbete. Han skickades hit som tjuv. Till sammans med några andra pojkar brukade han tillringa dagen på gatorna och stjåla frukt och smakar i affärerna. I början av sin vistelse här hade han några återfall. Men nu, efter att här visat sig på Summerhill och en analys, är han fullkomligt botad från sin begär att stjåla. Lugn och öppet talar han om sin »då gennemgående, där han ofta har ett behandla fall av stöld. Ven vet inte Paul hamnar i fångelse, om inte Mr Neill fått honom om hand? Vi ha Dick, relagerad från en skola för stöld. Dick är halt. Kamraterna brukade reta och häna honom för hans lyte. Föräldrarna nekade till hans önskan att bäras långvärt. Då stal Dick pengar och

Orkar Ni gå Djurgården runt?
Vällar en sådan promenad trötthet och smärta i foten eller benet, behövs Ni hälfofotstid från Kifa, modell Dr. Sam Hjybbnätt.
Utprovas dagligen kl. 1-4 e. m.

En annons

TIDSVARVET träffar den publika Ni söker. Annonsera i vår tidning.

köpte sina långbyxor. Efter detta stäl han en mindre penningssumma i en affär, blev relegerad och kom till Summerhill.

Tanken är upprörande att våra skolor årligen stänga sina dörrar för barn sådana som Paul och Dick. På det sättet få våra översvårade och försvadadstörande många framtida tjvarar och mördare på sitt samvete.

Ett vanligt inlägg i en diskussion med en utomstående om Summerhill är: om ett barn får frihet att arbeta endast när det vill, hur skall detta barn lära sig att ära fins saker i livet, som man måste göra mot sin vilja? Ja, jag tror inte risken är så stor. Jag tror att ett barn, som uppfostrats utom skolan och lärt känna sig själv och orsak och verkan i sitt eget skapande, ett sådant barn kan som vuxen med filosofiskt lugn göra saker, som det inte precis ålskar att göra.

"Barn måste vänjas vid renlighet och ett visst sätt", säger folk. Vänj barn vid detta och då skapas hos barnet en motivation mot allt vad renlighet och ett gott sätt heter. Ingen döer av ett gott omkring med smutsiga händer. Och jag tror inte farosår så stor befärande renligheten i framtiden.

Teddy är allt annat än ren och prydlig. Han lever i lycklig okunnighet om tvål och vatten. Vi låta honom göra det, därför att vi vet att tanken på tvättning är ett mycket mildt på Teddy's barnsliga hinner. Men såsom en gås i veckan förklarar Teddy självständigt och förklarar det vore alltså bra som ett barn. Han tar sitt bad och går till sängs ren och lycklig den gången.

Teddy är 9 år. När han blir 16—17 år, kommer han säkerligen att ägna mer tid och omtanke åt sitt utseende. Varför tvinga honom nu, när det är en pågå för honom?

"Det är gott sätt! Det är onaturligt för barn att vara polerade och "fina" i sitt utseende. Tag exempelvis bordsskåp! När gong-gong-jamp på Summerhill, kommer ett hjugatal barn instormande i matsalen. De säga sig till bords för att äta. tillfredsställelsen sin hunger, inte för att föra en intellektuell konversation. De ha så mycket intressant, som väntar efter matliden. De kunna tänka på ända så få för lång tid. De kunna inte tänka på bordsskåp och allt sådant. Längre fram i livet inse de att folk begära ett visst sätt av dem. Då lägga de sig till därmed helt naturligt.

Det är ett oronbedövande larm under midnattens råder. Jag medger det. Och närrens besökande pedagog har kritiserat Mr Nell på den punkten. Men är det inte rolligare att se en skara lyckliga barn, äro som man blir litet över övansendet de föra än att se en skara trysta, skygga barn som inte våga tala in idel fruktan för övertanen? Jag vet det kan se om möjligt ut som man tror det resulterar i kaos. Men det är inte kaos i Mr Neils "free school". Och hans elever äro inga undantagsbarn. Kanske blir det mer trogande för lärarpersonalen i en skola som Summerhill än i en "vanligt" skola. Men i andra sidan kan jag säga det blir mindre trötande. Tänk på det ständiga förmanandet, det nervslående i allt alltid agera polis över en skolklass! Den ständiga kända eller inte häsktaket mot barnen, när de inte lyda eller äro svåra att hantera! Detta är på sinnet och nerverna. Det kommer en lärare att säga "sig själv och häst går ut över hävorna". Och barnen häst läraren, som alltid vaktar över dem, begränsar deras frihet och är som en ond ande i deras liv. Så blir där ett oömsidigt hat. Hur skall något gott kunna komma därav? En lärare och uppfostrare måste vara med barnen, inte mot dem.

Det är en vackert hösteftermiddag. George och Teddy sitta i toppen av vår sitt träd, vilsande till varandra och skrikande. Mary läser en bok på trappan i solskenet. Kring gräslanen cykla Roger och Billie i vinande fart runt, runt. Jean och Olive ha just varit inne i staden och gjort av med sina veckopengar. Solen skiner på dem alla. En observatör stämning av genuin lycka vilar över det hela. Barnen ha gjort sitt arbete för dagen. Ingen har gråtit på dem för illa översvårade saker. Nu är de fria och fria med samvete. Ingen fruktan för morgondagen orsakar deras sinnen. Och runt omkring i världen sitta andra barn över läxböcker, kämpande med svåra uppgifter, drarande för morgondagens läxförhör.

Det tycks så grymt, och man undrar bara, när någon förändring skall ske. Summerhill, Leiston, som 1927. Oris Lindström.

Agnodike

Fort. från sid. 1

att många barnomska, Obstetrix, funnits och även åttjunit ett visst anseende. Men deras kunskaper äro ringa och deras huvudsakliga uppgift tycks vara varit att se till det ej någon av omgivningen för förlösningstillfället setat med korskaldiga eller knäppa händer vilket allt ansågs olycksbringande. Vidare var barnomska med barnets legitimationssakt. Fadern hade ju rätt över barnets liv eller död. Fick det leva bars det ruht husalärer och lämnades av barnomska över i annans händer. Så småningom tycks barnomska även i Romerska riket förvärvat sig en del kunskaper och kallas för medicus. Flera manliga läkare börja slysseläsa sitt med förlösningsskonsten såsom de kända romerska läkarna Celsus och Soranus.

Den sistnämnda praktiserade i Rom under Trajani och Hadriani tid och nämnes fortintliga störste förlösningssläkare. Från honom torde även den första barnmorskälärooken stamma, eburn utgiven av och därför länge tillskrivas hans lärjunge Moesion. En med talrika bilder försedd avskrift av denna bok har på underliga vägar tårt sig upp till Köpenhamn, därvarnax Comet Havniensis. Kejsartiden känner även flera berömda kvinnliga förlösningssläkare, Aspasia, Fabula och Salvia Obstetrix, också Viktoria benämnd. Den sistnämnda levde i slutet av fjärde århundradet efter Kristus.

Men hur det nu var, om det liksom i Grekland uppstod ett visst rivalskap mellan manliga och kvinnliga läkare eller andra skal förelägg — genom kejsar Justiniani lag 629 (Circus Justiniani) förbjöds kvinnligt att lereda läkemedel och offentligt äro läkekonsten.

Det dröjde länge innan någon ny Agnodike stod upp. Tiderna voro för övrigt föga ägnade för humanitära inrättningar. I Västromerska riket rasade folkvandringsskriden. De krigiska araberne förakade och instängde sina kvinnor i harem. Kristendomens inställning till släktlivet över huvud taget "vannade" ej särskilt förlösningssvården. En lång natt sänker sig ned över Agnodike, Siphra och Pua, och sekler svinnna hän innan morgondandens bebdar en ny dag.

Ur Celsus Hylferntis

SVENSKA PATENTBYRÅN

NORRMALMSTORG 18, STOCKHOLM

Uttager patent och varumärken, utför efterlörliga ritningar och patenthandlingar. Granskar och besvarar anmärkningar med redan sökta patent. Lämnar råd och anvisningar för patentansökanden. Billiga arvoden. Rekommendera breven.

Paris på 8 dagar

I föl utkom Resehandboken Rom på 8 dagar av Ellen Rydahlia och blev en välförtjänt framgång. Författaren hade lyckats försetta sig i turistens behågenhet, önskingar och behov och visade sig vara en angenäm och kunnig led-sagare. Hon var ut för fördrande mot den stackars Romfarande men tog samtidigt en vis kulturell standard för män och hade besökt därrefter.

I år vid samma för alla nordbor så kritiska tid ger hon ut en motvarighet till Romguiden i Paris på 8 dagar. Den är uppbyggd efter samma principer och har samma förtjänster. Den kan bli en god hjälp vid ett paristörsk, även om det är planerat för längre tid än 8 dagar.

Den älskade led-sagariinnan går ut från att turisten har den intellektuella nyfikenheten och rörligheten som begär att få se en glimt av Paris olika anskitar. Är det hos turisten inte lärja omna tafattier och efterfrågatsaker som är i vägen, så kan hon verkligen bli honom till nytta. Hon är hemmastadd i de pittoreska emigranterverken, i museer och katedraler, hon kan orientera besökaren så de platser som äro helgade åt världshistoriska minnen, men också tala om var man bäst köper hattar och silkesstrumpor och var man kan få se det mondlia livet brusat förbi som det heter. Hon känner de bästa matställen och kan värna för alltför banala turistnötjen för att hänvisa till de mera karaktäristiska och givande.

Boken ger lust att resa och meddelar något av den borse renens extas inför det nya, det outmätliga rika och skiftande som en resa kan bjuda.

Om författariinnan ville skriva om Stockholm på 8 dagar skulle en gammal Stockholmsbo beundra gona en rad lustiga erfarenheter och upprätker.

E. H.

Bolsjeviker

Fort. från sid. 1

tryck och våld försloar och förgör andarna. Och därför blir den enda, om också ändlös långa väg som leder mot ett mål, den att hos människa bevaras och odlas förmågan att själva reagera, så att de kunna tycka något med hög åll och alla krafter.

Gärna erkänna vi på många punkter sovjets strävanden som våra egna eller vad vi ville göra till våra: målet av ett verkligt kamratskap mellan människor, där samma proportioner gäller oavsett kön, arbetsställning, raser och nationer. Och medel sådana som den fria, självständiga och självförsörjande skolan och i allmänhet den uppfostran, som förstår att man måste vågja samtidigt till fantasi och känsla och den stora ansträngningen för att få hela människan med. Eller vi glädja oss över riktigheten av en sådan delning, som att de stora lyxbadhotellen på Krim fyllas av semesterfirande industrifolk och ej endast av dem, som kanske ofta bäst skulle återfått sin hälsa med ett krävande arbete. Och hur nödvändigt är det icke

till personlig anslutning till gruppen oavsett politisk åskådning eller religiös tro. För att på grundvalen av denna anslutning kunna tillämpas med övriga opinionsgrupper offentligt manifesteras en redan förhandbevarande och en i och genom grupps intonikt väckt och stärkt önskan och vilja om en snar och fullständig internationell avrustning och om moraliskt och officiellt stöd åt varje förslag till en sådan avrustning.

Programmet för denna opinionsgrupps verksamhet i övrigt kunde då bestä ut, att genom offentliga uttalanden påvisa, huru som krigsarustandet är krigets närmaste orsak, dels emedan det driver folken att genom krig äggra intressetvister, som eljest måst öppnas på fredlig väg, och emedan det skapar och stöder en spekulativa och andra länder mistänkliggörande finansiell krigspolitik. Dels emedan det förgiftar den utrikespolitiska atmosfären och genom en mellanfolklig misstro och fruktan isolerar folken i den krigsbyggnas, som förrillar råtsbegreppen och förhärdrar tillkomsten och efterlevnaden av mellanfolkliga rättslagar.

Fredrik Anchert.

men hur skall det bli verkligt? — att bryta sönder den internationella storförnas, som spekulerar i nationella rustningar, men lika gatt tar till kapitalflykten inför kanske verkligt nationella krav.

Om man inför Sovjets avrustningsförslag i Genève måste efterlysa avrustningen mot olitänkande inom dess eget maktråde, så riktas likaväl den frågan mot våra och andra länders rustningar: är det inte meningen att om det gäller använda dessa vapen mot dem som med våld vill hävda en annan samhälls-uppfattning än den gällande — eller att i krig mot dem som bo på andra sidan om en nations- eller tullgräns draga ned oss alla till vad som i så m å s en bemärkelse betecknas som bolsjevism?

En sak vore säkerligen lätt att med siffror och fakta uppvisa hela världen runt — att »den vita» terrorism alltid ger sju för tu igen mot »den röda», andigen och kroppsligen. Och den gör det i kraft och skydd av en oerhörd egenrättfärdighet, som aldrig föreläat att imponera. Det är visserligen sant, att Moskva-bolsjevismen — sannolikt för att i någon mån hålla sig uppe i konkurrensen — uppvisar något av samma metod att imponera. Men det är inte sannolikt att det lyckas. Dels därför att den inte har den urgamla och världskompakta träning som »den vita» — dels därför att den har sitt rofaste hos det ryska folket, som mitt i sina storthetsdrömmar om en världsmissem alltid fallit tillbaka i att gråta över och inför hela världen i skrift och ord och handling blotta sina svagheter, sitt elände och sitt oändliga avstånd från idealen.

Det är mellan kristendomen och farisismen som den eviga striden sijar i världen — långt innan de namnen fanns. Och skulle de mänskliga språken tappa bort namnen skall striden finnas kvar — mellan and och form, mellan liv och tom högfärd — såväl hos dem som kalla sig bolsjeviker, hos dem som kalla s bolsjeviker och hos dem som äro eller kallas eller vilja vara anti-bolsjeviker.

SAPONARIAS

flytande Silber

det MODERNA Silverpolermedlet,

försilvrar Edert slitta bordssilver samt föremål av koppar, mising, brons m. m.

Putsar, polerar och konserverar Edert gamla äkta silver.

Pris pr flaska 3.50. Liten fl. 1.25. Finnes i färge, kemikalie-, järn- och specialaffärer m. fl

Partiager: GYLLING & Co. Regeeringe, 12, Sthlm. N. 198 76

När Ni behöver

Vichy- och Sodavatten

Ring då

Koop. Mineralvattenfabr. Thor

TEL SÖDER 156 11 & SÖDER 336 11

Hemsändes direkt efter order